

Vinslövs kyrka

56.1077, 13.9163

Vinslövs kyrka är byggd på 1100-talet, på en plats där då vägarna strålade samman.

Kyrkan uppfördes av vackert huggen kalksten från Ignaberga, men det finns uppgifter om att stenen är hämtat från ett stenbrott i Lommarp. Vi vet inte vem som lät bygga kyrkan, men förmodligen var det en stor markägare som med detta ville manifesteras sin makt och rikedom.

Av den ursprungliga kyrkan finns idag koret och absiden kvar.

Det fanns redan i slutet av 1500-talet ett klocktorn av trä, beläget väster om kyrkan. När man 1741 ringde själaringning efter drottning Ulrika Eleonora, lossnade infästningarna i klockstapeln och själva stapeln flyttade sig fyra meter samtidigt som den stora järnbulten i den stora klockan slets upp.

Detta ledde till att man i mitten av 1700-talet lät bygga det nuvarande kyrktornet. Vid sidan om årtalet 1758 finns initialerna CK som står för Carl Kröger, som var kyrkoherde när tornet uppfördes, men också verkade som riksdagsman.

Något senare, på 1770-talet tillkom en korsarm i norr. Hundra år senare uppfördes även en korsarm i nyromansk stil på södra sidan, efter ett förslag upprättat av domkyrkoarkitekt Carl Georg Brunius redan över 20 år tidigare. Den norra korsarmen revs 1917 och ersattes med en ny liknande den södra.

I koret och absiden finns välbevarade kalkmålningar från 1100-talet, då kyrkan uppfördes.

Mitt i korets tak ser vi Kristus med fyra evangelister. Det är ett Majestas Domini motiv, alltså den regerande Kristus på sin himmelska tron och som i sitt knä har livets bok. Den ovala så kallade mandorlan som omger Kristus har sex mörka fläckar - ursprungligen nitar som har hållit fast kopparplåtar.

I triumfbågen avbildas Kain och Abel, som bär fram sitt offer.

Gravläggningsskulpturen har tolkats som Kristi gravläggning med Nikodemus vid hans huvud. Men Kristus-gestalten brukar alltid framställas med korsgloria, vilket han inte har här i Vinslöv och därför är man något osäker på tolkningen.

Även dopfunten är från 1100-talet. Den tillhör en grupp dopfontar som brukar kallas Mörarpsgruppen. De flesta av dessa dopfontar brukar återfinnas i sydvästra Skåne.

Mässingsfatet finns omnämnt i en inventarieförteckning från slutet av 1600-talet.

Predikstolen från 1643 var tidigare högre placerad men sänktes något på 1800-talet, samtidigt som en dörr framför trappan togs bort.

Ett stycke till höger om predikstolen står en kyrkkista från första delen av 1800-talet, försedd med flera lås. Båda kyrkvaktmästarna hade liksom prästen olika nycklar och alla måste alltså vara närvarande när kistan öppnades.

I triumfbågen finns inmurat ett epitafium över kyrkoherden och prostens Jacob Hansson, verksam 1630 till 51.

Och på andra sidan finner vi ett epitafium över kyrkoherden Hans Andersson som verkade i Vinslöv under tiden 1651 och 1673. Hur han, hans hustru och parets tio barn såg ut kan vi se på en minnestavla som hänger i södra skeppet.

I norra skeppet hänger en annan minnestavla över kyrkoherde Hans Gram Stobaeus, verksam 1675 till 1705, och dennes hustru Elisabeth Blockdotter samt parets barn.

En tavla målad av Sigvard Börtz visar kyrkoherden och teologie doktorn Carl Abraham Bergman som var kyrkoherde i Vinslöv 1833 till 89. Under sina många år som kyrkoherde här kom han att betyda mycket för bygden. Han var bland annat intresserad av socialvård och folkskoleundervisning. Under hans tid byggdes skolväsendet upp, ett tiotal år innan den obligatoriska skolan kom till. Han var även delaktig i att järnvägen mellan Kristianstad och Hässleholm byggdes, något som innebar ett uppsving för samhället Vinslöv.

Kyrkans orgeln är byggd av Anders Persson i Viken och har en fasad ritad av arkitekt Torsten Leon-Nilsson.

Källor:

Webb: Vinslövs församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Vinslövs kyrka". Bertil Forsbring 1981.